

Sygn. akt I C 1231/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2013 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący : **SSO Sławomir Urbaniak**

Protokolant : Robert Purchalak

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 05 grudzień 2013 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa B. G.

przeciwko S. G. (1)

o ochronę dóbr osobistych

I. oddała powództwo;

II. przyznaje od Skarbu Państwa na rzecz adwokat S. P. kwotę 960 zł wraz z podatkiem VAT w kwocie 220,80 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu.

Sygn. akt I C 1231/12

UZASADNIENIE

Powódka B. G. domagała się w pozwie wydania stosownego orzeczenia o zakazie zbliżania się pozwanego S. G. (1) do powódki i jej rodziny na bezpieczną odległość umożliwiającą swobodne przemieszczanie się i swobodną pracę w wyznaczonym i przydzielonym powódce przez Urząd Miasta (...) we W. miejscu.

Powódka wskazała, że pozwany nagminnie jako cudzoziemiec mieszkający w Polsce nadużywa swojej niezrozumiałej argumentacji i prowokacji oraz obraża tożsamość narodową powódki stosując publicznie głośnie wyzwiska skierowane do powódki i innych obywateli polskich wykonujących swoją profesję w wolnych zawodach na (...) rynku.

W odpowiedzi na pozew pozwany S. G. (1) wniósł o oddalenie powództwa w całości jako bezzasadnego i obciążenie powódki kosztami procesu. Jak podał twierdzenia zawarte w pozwie to „stek bzdur, kłamstw i pomówień”. Dodał też, że skierowanie niniejszego pozwu do Sądu to akt zemsty powódki za krzywdy jej konkubenta J. D., który w wyniku złożenia przez pozwanego zawiadomienia o przestępstwie został skazany na 2 lata pozbawienia wolności i toczą się wobec niego kolejne sprawy. W ocenie pozwanego poprzez wytoczenie niniejszego powództwa powódka pragnie wyeliminować konkurencję stosując niedozwolone praktyki takie jak zeznawanie nieprawdy w sądzie i urzędach oraz nakłanianie innych do pomówień. Swoimi czynami powódka i jej konkubent niejednokrotnie dopuszczali się wobec pozwanego pomówienia, zniesławienia i naruszenia nietykalności.

W kolejnym piśmie powódka, reprezentowana przez pełnomocnika z urzędu, precyzując żądanie pozwu wniosła o:

1. nakazanie pozwanemu zaniechania działania polegającego na obrażaniu powódki, opluwaniu jej, używaniu wobec niej wulgarnych gestów oraz obrażaniu jej tożsamości narodowej;

2. nakazanie pozwanemu złożenia oświadczenia o przeproszeniu powódki za dotychczasowe obraźliwe zachowanie wobec niej;

3. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki kwoty 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznane krzywdy oraz 1.000 zł za utracone sprzęty i prace zniszczone przez powoda.

W uzasadnieniu powódka wskazała, że od trzech lat jest obrażana przez pozwanego, który używa wobec niej wulgarnych słów i gestów oraz obraża jej tożsamość narodową. Pozwany dopuszcza się tych czynów w miejscach publicznych gdzie słyszą to osoby postronne, w tym klienci powódki. Strony wykonują swoją pracę w rynku w niewielkiej odległości od siebie przez co pozwany ma wiele okazji demonstrować swoją pogardliwą postawę wobec powódki. Uciążliwe zachowanie pozwanego wobec powódki przybiera także dotkliwą formę opluwania jej, a nawet jej dziecka, co miało miejsce w dniu 23 sierpnia 2011 r. Dodatkowo powódka wskazywała na fakt zniszczenia przez pozwanego jej prac i narzędzi pracy, do którego doszło w dniu 18 sierpnia 2011 r. Powódka nadmieniała również, że zachowania pozwanego nie były w żaden sposób sprowokowane przez powódkę. Do tego zwracała też uwagę na fakt, że agresywne i obraźliwe zachowania względem otoczenia dostrzega nie tylko powódka ale także inne osoby przebywające lub pracujące w pobliżu miejsca wykonywania pracy przez pozwanego.

Na rozprawie w dniu 5 grudnia 2013r. powódka doprecyzowując treść żądanych od pozwanego przeprosin wniosła o nakazanie pozwanemu aby w terminie jednego miesiąca od daty prawomocności wyroku złożył oświadczenie na łamach Gazety (...) w dodatku sobotnio- niedzielnym następującej treści: „Pan S. G. przeprosza Panią B. G. za swoje zachowanie polegające na jej obrażaniu, opluwaniu, używaniu wobec niej wulgarnych gestów, obrażaniu jej tożsamości narodowej”.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny

Powódka B. G. i pozwany S. G. (1) są artystami plastykami, którzy na rynku (...) malują portrety.

Pozwany S. G. (1), pochodzący z Ukrainy, od 15 lat przebywa i zarobkuje w Polsce pracując w wolnym zawodzie jako artysta na (...) rynku.

Od kilku lat istnieje konflikt pomiędzy powódką B. G. a pozwanym S. G. (1) wywołany sporem o miejsce wykonywania działalności plastycznej. Konflikt powstał po tym jak w 2009 r. powódka otrzymała pozwolenie, wydane przez (...) Urzędu Miasta W., na wykonywanie swoich prac w rynku, w okolicach poczty, w miejscu gdzie zarobkował też pozwany S. G. (1).

Strony wykonywały swoją pracę rysując w rynku w niewielkiej odległości od siebie. Często między nimi dochodziło do nieporozumień i konfliktów, które miały na celu uniemożliwienie drugiej stronie prowadzenia działalności w wybranym miejscu.

Dowód: zeznania J. G., e-protokół z dnia 13.08.2013r. 30:32-35:11, przesłuchanie powódki w charakterze strony e-protokół z dnia 5.12.2013r. 02:53-08:57, przesłuchanie pozwanego w charakterze strony -protokół z dnia 5.12.2013r. 08:57-16:02.

Do nieporozumień dochodziło także pomiędzy pozwanym S. G. (1) a innymi osobami pracującymi na (...) rynku. Osoby te, w tym powódka i J. D. zwracali się do Urzędu Miasta o cofnięcie pozwolenia wydanego pozwanemu przez (...) na wystawianie jego prac powołując się na niewłaściwe zachowania pozwanego. Wskazywali na stosowanie przez pozwanego wobec innych osób głośniejszych wyzwisk ubliżających polskiej narodowości, prowokowanie awantur, stosowanie gróźb pobicia.

Również sam pozwany wielokrotnie składał skargi do Urzędu Miasta i organów ścigania w związku z działaniami podejmowanymi wobec niego przez inne osoby.

Kilkakrotnie w związku z istniejącym konfliktem interweniowała Straż Miejska i Policja.

Dowód: pismo mieszkańców z dnia 29.06.2010r. do (...) Urzędu Miasta ki. 4-6, skarga do Prezydenta Miasta W. z dnia 19.05.2009r. k. 7-10, zeznania świadka J. W. e-protokół z dnia 17.10.2013r. 02:54-09:03, przesłuchanie powódki w charakterze strony e-protokół z dnia 5.12.2013r. 02:53-08:57, przesłuchanie pozwanego w charakterze strony - protokół z dnia 5.12.2013r. 08:57-16:02.

Pozwany w dniu 8.06.2011 r. złożył zawiadomienie o przestępstwie w sprawie m.in. kierowania do niego w dniu 7.06.2011 r. przez J. D. gróźb karalnych.

Po zakończeniu dochodzenia prowadzonego w tej sprawie przez Prokuraturę Rejonową S., w dniu 15 marca 2013 r. wniesiony został do Sądu akt oskarżenia przeciwko J. D. o to, że w warunkach czynu ciągłego, w warunkach ograniczonej zdolności rozpoznawania znaczenia czynu i kierowania swoim postępowaniem, groził S. G. (1) pozbawieniem życia i zdrowia oraz dokonał uszkodzenia ciała w ten sposób, że użył wobec niego przemocy w postaci uderzenia laską i kolanem tj. o czyn z art. 190 par 1 k.k. w zw. z art. 11 par 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w zw. z art. 31 par 2 k.k.

Postępowanie, które toczy się przed Sądem Rejonowym dla Wrocławia -Śródmieścia nie zostało jeszcze zakończone.

J. D. wcześniej był już karany za czyny na szkodę pozwanego.

Dowód: dokumenty zebrane w aktach sprawy VK 251/13.

Sąd zważył, co następuje:

Powódka B. G. po sprecyzowaniu żądania dochodziła od pozwanego zaniechania działania polegającego na obrażaniu powódki, opluwaniu jej, używaniu wobec niej wulgarnych gestów oraz obrażaniu jej tożsamości narodowej. W związku z takim zachowaniem pozwanego, które jak podaje prowadziło do naruszenia jej dóbr osobistych powódka domagała się zasądzenia od pozwanego kwoty 2.000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną szkodę niemajątkową (krzywdę). Dodatkowo żądała zapłaty kwoty 1.000 zł za zniszczenie przez pozwanego należących do niej sprzętów i prac artystycznych. Powódka domagała się również publicznych przeprosin poprzez złożenie we wskazanej formie oświadczenia o przeproszeniu powódki za dotychczasowe obraźliwe zachowanie wobec niej.

Podstawę prawną żądania zgłoszonego przez powódkę stanowił przepis art. 23 w zw. z art. 24 w zw. z art. 448 k.c.

Zgodnie z art. 23 k.c. dobra osobiste człowieka, jak w szczególności zdrowie, wolność, cześć, swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim, wizerunek, tajemnica korespondencji, nietykalność mieszkania, twórczość naukowa, artystyczna, wynalazcza i racjonalizatorska, pozostają pod ochroną prawa cywilnego niezależnie od ochrony przewidzianej w innych przepisach. Art. 24 k.c. określa z kolei środki ochrony dóbr osobistych, wskazując że ten, czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania, chyba że nie jest ono bezprawne. W razie dokonanego naruszenia może on także żądać, ażeby osoba, która dopuściła się naruszenia, dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków, w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie, a na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy pieniężnej na wskazany cel społeczny. W zakresie żądania zadośćuczynienia z tytułu naruszenia dóbr osobistych cytowany art. 24 k.c. odsyła więc do przepisów o czynach niedozwolonych, w szczególności do art. 448 k.c., w myśl którego w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, m.in. odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Jak wynika z treści pozwu naruszenie dóbr osobistych powódka upatrywała przede wszystkim w agresywnym zachowaniu pozwanego, który zwracając się do powódki używał wulgarnych słów i gestów, opluwał ją i poniżał jej godność osobistą.

Dla oceny zasadności zgłoszonego w pozwie żądania niezbędne było zatem ustalenie, czy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że pozwany istotnie dopuścił się względem powódki naruszenia dóbr osobistych. Dowód, że dobro osobiste, w tym przypadku cześć i dobre imię powódki zostało naruszone ciąży na osobie poszukującej ochrony prawnej. Zatem to powódka winna wykazać, że pozwany swoim zachowaniem naruszył jej dobra osobiste. Natomiast na tym, kto podjął działanie zagrażające dobru osobistemu innej osoby lub naruszające to dobro, spoczywa ciężar dowodu, że nie było ono bezprawne (tak wyrok SN z dnia 17.06.2004 r., CK 609/03, LEX nr 109404).

W ocenie Sądu powódka takich okoliczności nie wykazała. Na potwierdzenie swoich twierdzeń powołała jedynie dowody z zeznań świadków, które jednak, w ocenie Sądu, nie mogły być uznane za wystarczające dla przyjęcia, że pozwany dopuścił się zarzucanych mu czynów. Świadek J. G. nie była bowiem bezpośrednim świadkiem zachowań pozwanego, a okoliczności które mogłyby świadczyć o tym, że pozwany dopuścił się względem powódki naruszenia jej dóbr osobistych poprzez wyzwiska i opluwanie jej zna jedynie z relacji samej powódki. Podobnie świadek J. W. - inspektor Straży(...)nie był bezpośrednim świadkiem zdarzeń, w których dochodziłoby do naruszenia dóbr osobistych powódki. Twierdzenia powódki B. G. potwierdza jedynie świadek J. D., niemniej jednak zeznania tego świadka, zdaniem Sądu, należy traktować z daleko idącą ostrożnością. Świadek ten nie tylko pozostaje w bliższych relacjach z powódką ale też jest osobiście zaangażowany w konflikt z pozwanym. J. D., jak wynika z akt sprawy karnej VK 251/13, jest oskarżonym w procesie karnym o groźby karalne i pobicie S. G. (1). Z zebranej w sprawie karnej dokumentacji wynika, że J. D. i pozwany S. G. (1) pozostają w konflikcie, który wywołany jest sporem o miejsce prowadzenia działalności plastycznej. J. D. uważa, że miejsce zajmowane przez S. G. (1) należy się jego znajomej- powódce B. G. i w związku z tym podejmuje szereg bezprawnych działań wobec pozwanego, częstokroć za namową B. G..

Powódka nie przedstawiła innych dowodów z zeznań świadków, którzy potwierdziliby twierdzenia powódki, o stosowanych wobec niej wyzwiskach i opluwaniu, natomiast sam dowód z przesłuchania powódki jako strony nie poparty innymi dowodami, nie może być uznany za wystarczający.

Powódka nie przedstawiła też właściwych dowodów z dokumentów, na których podstawie można by było wywieść istnienie przesłanek odpowiedzialności pozwanego. Z przedłożonych pism mieszkańców kierowanych do władz miast wynika jedynie, że nie tylko powódka ale też innie osoby zarobkujące na rynku (...) kierowały skargi pod adresem pozwanego związane z jego niestosownym zachowaniem. Z pism tych jednak nie wynika, ażeby akty agresji i wulgaryzmu kierowane były bezpośrednio do powódki w okolicznościach jakie podaje.

Niewątpliwie pomiędzy powódką a pozwanym istnieje konflikt związany z miejscem wykonywania ich działalności zarobkowej, co potwierdzili słuchani w tej sprawie świadkowie i co wynika akt sprawy karnej. Wzajemne nieporozumienia stron niejednokrotnie kończyły się interwencją policji lub straży miejskiej. Nie są to jednak okoliczności wystarczające do przypisania pozwanemu czynów, o jakich mowa jest w uzasadnieniu pozwu.

W tej sytuacji przyjąć trzeba, że powódka, na której spoczywał w tym procesie ciężar dowodu, nie wykazała, że pozwany podejmował w stosunku do niej działania naruszające dobra osobiste. W świetle tak zgromadzonego materiału dowodowego uznać należy, że powództwo wytoczone w oparciu o art. 23 i 24 k.c. nie mogło być uwzględnione i ostatecznie Sąd w całości je oddalił.

Dodatkowo wskazać trzeba, że powódka nie wykazała też zasadności żądania co do zapłaty kwoty 1.000 zł tytułem doznanej szkody materialnej. Powódka wskazywała na fakt zniszczenia przez pozwanego jej prac i narzędzi pracy, do którego doszło w dniu 18 sierpnia 2011r. Jedynym dowodem, który miałby prowadzić do przypisania winy pozwanemu za te działania są zeznania świadka J. D., wskazującego na to, że S. G. (1) wchodził w tym dniu do pomieszczenia w (...), gdzie powódka przechowywała swoje materiały. W tych okolicznościach nie można przyjąć, że powódka wykazała jakiegokolwiek przesłanki wymagane przez przepis art. 415 k.c. do przypisania odpowiedzialności deliktowej pozwanego (nie wykazała ani osoby winnej tego zdarzenia ani wysokości szkody).

O kosztach Sąd orzekł biorąc po uwagę, że koszty pomocy prawnej udzielone powódce nie zostały uregulowane i przyznał pełnomocnikowi powódki ustanowionemu z urzędu te koszty od Skarbu Państwa w wysokości ustalonej na

podstawie § 6 pkt 3 oraz §11 ust 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu wraz z 23% stawką VAT (600zł + 360 zł + 220,80 zł) .

(...)

(...)

(...)

W-w, 24.12.2013 r.